

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 15Csp/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121201067
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Slobodníková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7121201067.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Ivetou Slobodníkovou v spore žalobcu: Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, Bardejovská 6, 043 29 Košice, IČO: 31 701 914, zast. JUDr. Peter Frajt, advokát, s.r.o., Garbiarska 5, Košice proti žalovanému: F., bytom A., o zaplatenie 60,90 EUR s prísl.

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 60,90 EUR spolu s 5,00 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 21. 2. 2020 do zaplatenia a s príslušenstvom pohľadávky vo výške 2 EUR (poštovné) do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré žalovaný zaplatí na účet právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o výške tejto náhrady.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 5.2.2021 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 60,90 EUR s príslušenstvom z dôvodu nezaplatenia cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom. Zároveň žiadal priznať náhradu poštovného 2 EUR, trov konania vo výške 16,50 EUR a trov právneho zastúpenia vo výške 65,32 EUR.

Žaloba spolu s prílohami a vydaným Platobným rozkazom sp.zn. 15Csp/38/2021- 22 zo dňa 16.3.2021 boli žalovanému doručované dňa 19.3.2021, kedy bolo zistené, že žalovaný je na žalobcom oznámenej adrese „neznámy“. Súd vykonal šetrenie skutočného pobytu žalovaného prostredníctvom REGO, ZVJS, SP, Obvodného oddelenia PZ A., zo správy ktorého zo dňa 13.5.2021 vyplýva, že žalovaný na žalobcom uvedenej adrese nebýva. Z toho dôvodu bol platobný rozkaz uznesením sp.zn.č. 15Csp/38/2021- 34 zo dňa 14.5.2021 zrušený. Žaloba spolu s prílohami a procesným poučením bola žalovanému doručená postupom podľa ust. § 106 ods. 3 CSP (zákon č.160/2015 Z.z.) dňa 1.6.2021.

Podľa § 297 ods. 1 CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak

a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,

b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

Vzhľadom na to, že v tejto veci ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur súd v zmysle § 297 ods. 1 CSP vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, pričom rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.6.2021 s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené postupom podľa § 219 ods.3 CSP.

S k u t k o v ý s t a v :

Skutočnosť, že žalobca je verejný dopravca v pravidelnej autobusovej doprave na území mesta Košice.

Podľa Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 190489 zo dňa 20.2.2020 bola prepravným kontrolórom žalobcu vykonaná kontrola žalovaného, ktorý dňa 20.2.2020 v čase o 14:48 hod. cestoval autobusom, linkou č. 12 bez platného cestovného lístka. V čase, kedy sa žalovaný prepravoval mestskou hromadnou dopravou bola výška jednorazového cestovného lístka v hodnote 0,90 EUR, prirážka k cestovnému vo výške 60 EUR, ktorú žalovaný na mieste kontroly nezaplatil. Zápis z kontroly cestujúceho vykonal prepravný kontrolór žalobcu č. odznaku 161. Identifikácia žalovaného bola pracovníkom žalobcu vykonaná podľa občianskeho preukazu č. O..

Listom zo dňa 27.2.2020 označeným ako výzva k úhrade pohľadávky vyzval žalobca žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy 62,90 EUR, vrátane ostatných nákladov vo výške 2,00 EUR do 7 dní od doručenia výzvy. Žalovaný na výzvu nereagoval a doposiaľ žalovanú sumu neuhradil.

Aplikované z á k o n n é ustanovenia :

Podľa ustanovenia § 760 zákona č.40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej v texte len Občiansky zákonník) v platnom a účinnom znení, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa ustanovenia § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Podľa ust. § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave platnom znení, prepravný poriadok obsahuje prepravné podmienky dopravcu potrebné na uzavretie prepravnej zmluvy, najmä

a) druh prevádzkovej cestnej dopravy a rozsah poskytovaných dopravných služieb,
b) spôsob uzavretia a platnosť zmluvy o preprave osôb alebo zmluvy o preprave tovaru,
c) práva a povinnosti dopravcu, najmä rozsah zodpovednosti za spôsobenú škodu na zdraví cestujúcich a zvierat a na tovare, batožine alebo iných veciach a rozsah z toho vyplývajúcich nárokov cestujúcich, odosielateľov a príjemcov vecí na náhradu škody alebo na zľavu z ceny prepravy.

Prepravný poriadok v osobnej doprave okrem prepravných podmienok podľa odseku 1 obsahuje

a) rozsah práv a povinností dopravcu v pravidelnej doprave alebo v taxislužbe,
b) spôsob rezervácie a predaja cestovných lístkov na autobusových staniciach a v linkových autobusoch alebo elektronickými médiami v elektronickom rezervačnom a predajnom systéme,
c) spôsob objednávanía vozidiel taxislužby, podmienky uzatvárania zmluvy o preprave osôb a platenia cestovného,

d) spôsob objednávanía prepravy autobusmi a autokarmi v príležitostnej doprave,

e) rozsah práv a povinností cestujúcich pred začatím prepravy, počas prepravy a bezprostredne po skončení prepravy, ako aj pri neuskutočnení, nedokončení alebo omeškaní prepravy a postup uplatňovania ich nárokov vyplývajúcich z nedodržania podmienok prepravy,

f) rozsah osobitných práv a povinností cestujúcich so zdravotným postihnutím a cestujúcich so zníženou pohyblivosťou 10) vrátane sprevádzajúcich osôb, ako aj dôchodcov, žiakov a študentov (ďalej len "vybraná skupina cestujúcich"),

g) podmienky prepravy príručnej batožiny cestujúcich, cestovnej batožiny, poštových a autobusových zásielok a živých spoločenských zvierat, 11)

h) podmienky prepravy psa so špeciálnym výcvikom, ktorý poskytuje pomoc cestujúcemu s ťažkým zdravotným postihnutím,

i) pravidlá platnosti cestovných lístkov a miesteniek a spôsob preukazovania zaplateného cestovného pri kontrole a možnosti náhrady za stratu cestovného lístka v pravidelnej doprave,

j) pravidlá platenia cestovného a vydávania potvrdeniek o zaplatení v taxislužbe,

k) postup pri kontrole cestovných lístkov v pravidelnej doprave, práva a povinnosti zamestnancov dopravcu oprávnených kontrolovať cestovné lístky (ďalej len "revízor") a spôsob sankcionovania cestujúcich bez platného cestovného lístka a vymáhania cestovného,

l) tarifu,

m) reklamačný poriadok.

Podľa ust. § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v platnom znení, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

Podľa ust. § 14 ods. 2 citovaného zákona, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu,

číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

Podľa ust. § 16 ods. 1 citovaného zákona, potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného. Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty.

Podľa ust. § 16 ods. 4 písm. c) citovaného zákona, cestujúci je povinný označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

Podľa ust. § 17 ods. 2 citovaného zákona, sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

Podľa čl. 12 ods. 2 Prepravného poriadku Dopravného podniku mesta Košice, a.s. platného v čase vykonania kontroly, cestujúci, ktorý sa na vyzvanie nemôže preukázať platným cestovným lístkom, zaplatí cestovné; dopravca je oprávnený od tohto cestujúceho ďalej vyžadovať zaplatenie úhrady vo výške 100 násobku stanoveného základného cestovného.

V zmysle čl. F bod 1 veta prvá Tarify mestskej hromadnej dopravy v Košiciach platnej v čase vykonania kontroly, cestujúci, ktorý cestuje bez platného cestovného lístka, zaplatí podľa zákonov NR SR č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach stanovené základné cestovné plus sankčnú úhradu vo výške 60,00 €.

Podľa ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1, prvá veta Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z.) v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

P r á v n y z á v e r:

Podľa Prepravného poriadku Dopravného podniku mesta Košice, a.s. pre mestskú autobusovú, električkovú a trolejbusovú dopravu (ďalej iba "Prepravný poriadok"), platného v roku 2012, prepravný poriadok, Tarifa MHD a cestovné poriadky umiestnené na zastávkach alebo dopravných prostriedkoch sú pre cestujúcich verejným návrhom dopravcu na uzatvorenie zmluvy o preprave osôb.

Cestujúci uzatvára zmluvu o preprave osôb momentom nastúpenia do vozidla MHD. Nastúpením do vozidla MHD vyjadruje cestujúci súhlas s podmienkami prepravy obsiahnutými v Mestskom prepravnom poriadku DPMK a.s. Cestujúci si je vedomý povinnosti disponovať platným cestovným dokladom, ktorý je potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a povinnosti uhradiť dopravcom určené cestovné. V prípade, ak cestujúci užíva služby dopravcu bez cestovného dokladu, vzniká mu povinnosť úhrady cestovného ako aj ďalších úhrad stanovených tarifou DPMK, a.s.. Cestovné a úhrada sa považuje za splatnú momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok cestujúcim pri výkone prepravných kontroly.

Nárok žalobcu je v celom rozsahu dôvodný, nakoľko bolo preukázané, že žalovaný dňa 20.2.2020 cestoval dopravným prostriedkom žalobcu, pričom povereným kontrolórom žalobcu bolo zistené, že cestoval bez platného cestovného lístka, pričom neuhradil dlžnú sumu jednorazového cestovného lístka a úhradu za cestovanie bez cestovného lístka bezprostredne po vykonanej kontrole pri spisovaní služobného hlásenia na mieste kontroly, ale ani na základe písomnej výzvy žalobcu zo dňa 27.2.2020. Preto s poukazom na citované zákonné ustanovenia a zistený skutkový stav súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny 60,90 EUR, ktorá predstavuje cestovné vo výške 0,90 EUR a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom vo výške 60 EUR a ako príslušenstvo k uplatnenej pohľadávke, aj náhradu poštovného v sume 2 EUR.

Súd zároveň priznal žalobcovi aj úrok z omeškania v požadovanej výške 5,00 % ročne od 21.2.2020 do zaplatenia tak, ako bol požadovaný v žalobnom návrhu žalobcom, nakoľko nárok na platenie úroku z omeškania žalobcovi vznikol prvého dňa potom, čo sa stal záväzok splatným, teda dňom

nasledujúcim pod dni, kedy bola vykonaná kontrola a kedy bol žalovaný oboznámený s povinnosťou zaplatiť dlžnú sumu žalobcovi. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky k prvému dňu omeškania odporcu s plnením peňažného dlhu bola 0,00 % a teda jej navýšenie o 5 percentuálnych bodov, predstavuje 5,00 % ročný úrok z omeškania.

T r o v y konania:

Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 263 ods.1 CSP bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa zásad o náhrade trov konania (§255 CSP) súd priznal žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania, t.j. v rozsahu 100 %, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti vo veci samej (§ 262 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Košice I., v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa ust. § 365 ods.1 CSP odvolacie dôvody odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).